

Advies 78/2018 van 5 september 2018

Betreft: adviesaanvraag m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32 *ter van het Gerechtelijk Wetboek* (CO-A-2018-081) en een ontwerp van Ministerieel besluit tot wijziging van het Ministerieel besluit van 20 juni 2016 tot bepaling van de inwerkingstelling van het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem, zoals bedoeld in artikel 10 van het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32 *ter van het Gerechtelijk Wetboek* (CO-A-2018-082)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid op artikel 23 en 26;

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Koen GEENS, Minister van Justitie, ontvangen op 03/08/2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 5 september 2018 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 3 augustus 2018 vroeg de Minister van Justitie, (hierna “de aanvrager”), aan de Autoriteit om bij hoogdringendheid een advies te verstrekken over twee ontwerpen:
 - a. een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het *Gerechtelijk Wetboek* (hierna het ontwerp van koninklijk besluit);
 - b. een ontwerp van Ministerieel besluit tot wijziging van het Ministerieel besluit van 20 juni 2016 tot bepaling van de inwerkingstelling van het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem, zoals bedoeld in artikel 10 van het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het *Gerechtelijk Wetboek* (hierna het ontwerp van Ministerieel besluit).

2. Artikel 32ter *Gerechtelijk Wetboek*¹ bepaalt:

« Elke kennisgeving of mededeling aan of neerlegging bij de hoven of rechtbanken, het openbaar ministerie of diensten die afhangen van de rechterlijke macht, met inbegrip van de griffies en parketsecretariaten, of elke kennisgeving of mededeling aan een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een notaris, door de hoven of rechtbanken, het openbaar ministerie of diensten die afhangen van de rechterlijke macht, met inbegrip van de griffies en parketsecretariaten, of door een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een notaris, kan gebeuren door middel van het informaticasysteem van Justitie dat door de Koning wordt aangewezen.

De Koning bepaalt de nadere regels van dat informaticasysteem, waarbij de vertrouwelijkheid en effectiviteit van de communicatie worden verzekerd.

Het gebruik van het voormelde informaticasysteem kan door de Koning aan de instanties, diensten of actoren vermeld in het eerste lid^{of} sommigen onder hen worden opgelegd. »

3. Het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het *Gerechtelijk Wetboek* (hierna het koninklijk besluit) identificeert twee informaticasystemen van Justitie, met name:
 - o het e-Box netwerk voor kennisgevingen, mededelingen en neerleggingen;

¹ Ingevoegd door artikel 3 van de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie.

- o het e-Deposit systeem dat specifiek is voor het neerlegging van conclusies, memories en stukken;

Bovendien bepaalt het koninklijk besluit de nadere regels van deze systemen teneinde de vertrouwelijkheid en effectiviteit te verzekeren.

4. Het Ministerieel besluit van 20 juni 2016 tot bepaling van de inwerkingstelling van het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem, zoals bedoeld in artikel 10 van het Koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het *Gerechtelijk Wetboek* (hierna het Ministerieel besluit), duidt de actoren aan voor wie e-Box en e-Deposit in werking treden vanaf 2 juli 2016.

5. Het ontwerp van koninklijk besluit en het ontwerp van ministerieel besluit wijzigen dit reglementair kader.

6. De Raad van State, bij hoogdringendheid geraadpleegd door de Minister van Justitie op 30 juli 2018, oordeelde in zijn adviezen nr. 64.124/2/V en 64.125/2/V van 1 augustus 2018 dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit over de ontwerpen van koninklijk besluit en ministerieel besluit diende te worden ingewonnen in de mate dat deze onder het toepassingsgebied vallen van artikel 36, 4de lid van de AVG.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

7. De Autoriteit herinnert eraan dat haar rechtsvoorganger, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna de Commissie) een advies verstrekke tijdens het goedkeuringsproces van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 (advies nr. 58/2015 van 16 december 2015). De Commissie bracht een gunstig advies uit over de invoering van het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem, « *omdat dit in principe een efficiëntere en modernere communicatie tussen de actoren van de rechterlijke macht toelaat* », maar tevens een ongunstig advies indien de volgende basiswaarborgen in het ontwerp van koninklijk besluit niet beter werden omkaderd:

- het garanderen van een passend beveiligingsniveau en met name het gebruik van encryptietechnieken voor het verzekeren van de vertrouwelijkheid van de gegevens ;
- een adequaat en strikt gebruikers- en toegangsbeheer en het bepalen van lees- en schrijfrechten;
- aanwijzing van de verantwoordelijken voor de verwerking;
- specificeren van de bijgehouden gegevens en bewaartermijn betreffende het registreren en loggen;
- verklaren van het verschil in technieken voor authenticatie tussen e-Box en e-Deposit;

- uitklaren van de definitie en relevantie van de verschillende statussen van de berichten op niveau van de ontvanger.

8. In het raam van de onderhavige adviesaanvraag concentreert de Autoriteit zich op de wijzigingen aangebracht door het ontwerp van koninklijk besluit en het ontwerp van ministerieel besluit, doch behoudt zich het recht voor te onderzoeken of het koninklijk besluit van 16 juni 2016 adequaat beantwoordt aan het advies nr. 58/2015 van 16 december 2015.

1. Mogelijkheid verleend aan de Minister van Justitie om het gebruik van de informaticasystemen van de beroepsorganisaties verplicht te stellen voor toegang en gebruik van e-Box en e-Deposit

9. Het ontwerp van koninklijk besluit voegt een nieuwe paragraaf toe aan artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 waarmee de Minister van Justitie wordt gemachtigd om:

« op te leggen dat de toegang tot en het gebruik van de in paragraaf 1 voorziene informaticasystemen voor alle communicatie van en naar de in de eerste paragraaf van artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde personen geschiedt via de informaticasystemen die door de beroepsorganisaties of de door hen aangestelden beheerd worden » (Art. 1 van het ontwerp van koninklijk besluit).

10. De Autoriteit merkt terloops een materiële fout op in de Franstalige versie van de geplande wijziging van artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit : het is met zekerheid artikel 32ter, eerste lid van het *Gerechtelijk Wetboek* en niet artikel 32, eerste lid, waarvan hier sprake is.

11. Een dergelijke delegatie aan de Minister zal concreet impliceren dat de verwerking van persoonsgegevens wordt toevertrouwd aan beroepsorganisaties. Bijgevolg dient deze verwerking onderzocht te worden in het licht van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)².

- a) Doeleinde, rechtmatigheid en proportionaliteit van de verwerking

12. Krachtens artikel 5.1.b) van de AVG moeten persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt. De ingezamelde

² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (Algemene Verordening Gegevensbescherming of AVG)

persoonsgegevens moeten toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (minimale gegevensverwerking) en dit in navolging van artikel 5.1.c) AVG.

13. In haar advies nr. 58/2015 van 16 december 2015, was de Commissie van mening dat het doeleinde van het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is. Deze doeleinden werden niet gewijzigd door het ontwerp van koninklijk besluit.

14. De Autoriteit oordeelt daarentegen dat de redenen om het gebruik van de informaticasystemen van de beroepsorganisaties verplicht te stellen niet overtuigend zijn. Het Verslag aan de Koning bij het ontwerp van koninklijk besluit (hierna het Verslag aan de Koning), stelt «omwille van de specificiteit van het beroep, is er voor advocaten een noodzaak aan een systeem dat de identiteit en de kwalificatie van de verzender en de ontvanger garandeert » en meent dat het « daarom wenselijk is om de mogelijkheid te voorzien om een informaticatoepassing op te leggen, specifiek voor advocaten, in de mate dat die meer waarborgen en functies biedt die noodzakelijk zijn voor hun beroepsuitoefening ».

15. De Autoriteit merkt vooreerst op dat deze motivering specifiek geldt voor advocaten en dat het Verslag aan de Koning meer in het algemeen de bevoegdheid van de Minister zou moeten rechtvaardigen om het gebruik van de informaticasystemen van de beroepsorganisaties van de actoren bedoeld in Artikel 32*ter* *Gerechtig Wetboek* op te leggen. Dit artikel beoogt immers niet enkel de advocaten maar eveneens de gerechtsdeurwaarders en notarissen.

16. In haar advies nr. 58/2015 van 16 december 2016 stelde de Commissie onder meer de vraag *"hoe het gebruikers- en toegangsbeheer - dat toelaat gebruikers te identificeren, te authenticeren en hun relevante kenmerken (hoedanigheden), mandaten en toegangsmachtigingen te controleren en te beheren - in praktijk geïmplementeerd is"* (punt 14).

17. Als antwoord op deze opmerking vereist het Koninklijk besluit dat e-Box en e-Deposit "voorziet in een strikt en adequaat gebruikers- en toegangsbeheer dat toelaat gebruikers te identificeren, te authenticeren en hun relevante kenmerken of hoedanigheden, mandaten en toegangsmachtigingen te controleren en beheren" (art. 3, 3de lid en art. 7, 3de lid van het koninklijk besluit).

18. Momenteel wordt de identificatie en authenticatie van de gebruikers van e-Box en e-Deposit in de praktijk uitgevoerd aan de hand van de elektronische identiteitskaart, zowel voor de burgers als voor de actoren bedoeld in artikel 32*ter* van het *Gerechtig Wetboek*. De hoedanigheid van de gebruiker, zijn mandaten en toegangsmachtigingen, worden daarentegen niet gecontroleerd. Volgens

de handleiding van e-Deposit, dient de gebruiker zelf in een keuzemenu aan te duiden in welke hoedanigheid hij optreedt: burger, medewerker van een organisatie of een advocaat, of advocaat³.

19. De Autoriteit meent evenwel dat de aanvrager in zijn aanvraag niet aantoont dat de hoedanigheid van advocaat, gerechtsdeurwaarder of notaris moeilijk door de FOD Justitie zelf kan worden gecontroleerd, noch dat de beroepsorganisaties beter geplaatst zijn om tot een dergelijke controle over te gaan. Opdat het doeleinde rechtmatig zou zijn, zou in het Verslag aan de Koning de noodzaak moeten worden aangetoond om een beroep te doen op de organisaties om de hoedanigheid van hun leden na te gaan en zich ervan te verzekeren dat zij niet werden weggelaten, geschorst of geschrapt uit de ledenlijst van de beroepsorganisatie. Bij gebrek hieraan oordeelt de Autoriteit dat het doeleinde niet legitiem is. Het is eveneens absoluut noodzakelijk dit doeleinde explicieter te bepalen in het ontwerp van koninklijk besluit.

20. Gelet op de specifieke doeleinden, beoogd door de geplande wijziging, beveelt de Autoriteit aan om de machtiging van de Minister te formuleren met verwijzing naar de artikelen 3, 3de lid en art. 7, 3de lid van het koninklijk besluit, en niet op basis van artikel 32ter, 2de lid van het *Gerechtelijk Wetboek*, dat te algemeen is. Zodoende zou de machtiging als volgt kunnen geformuleerd worden:

« Om de doelstellingen te realiseren die beoogd worden in artikelen 3, 3de lid, en 7, 3de lid, kan de Minister van Justitie opleggen dat voor alle in artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde personen, de toegang tot de in artikel 1 bedoelde systemen geschiedt via de informaticasystemen die door hun beroepsorganisaties of hun aangestelden beheerd worden teneinde deze personen te identificeren, te authenticeren en te controleren en hun kenmerken of hoedanigheden, mandaten of toegangsmachtigingen te beheren ».

21. De Autoriteit is van mening dat deze wijziging zou moeten voorkomen in hoofdstuk 3 van het Koninklijk Besluit, getiteld "Toepassing en uitvoering" en niet in Hoofdstuk I, getiteld "Informaticasystemen van Justitie". De door de beroepsorganisaties beheerde informaticasystemen zijn immers geen informaticasystemen van Justitie (e-Box en e-Deposit) en vervangen deze laatste niet⁴.

22. De andere in het Verslag aan de Koning opgenomen rechtvaardigingen vormen geen reden om het gebruik van de systemen van de beroepsorganisaties te verplichten. Zo is het feit dat het DPA systeem van de advocaten functies aanbiedt die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het beroep, niet relevant voor de controle van de hoedanigheid van de advocaat die zich inlogt bij e-Box of e-

³ "E-Deposit Handleiding Advocaten", FOD Justitie 2018, https://www.rechtbanken-tribunaux.be/sites/default/files/public/content/handleiding_e-deposit_advocaten_nl.pdf

⁴ Bijvoorbeeld, voor een onderscheid tussen e-Deposit en het door de balies opgerichte DPA-Deposit systeem, cf. « E-Deposit or DPA Deposit ? », <http://www.dp-a.be/e-deposit-dpa-deposit/>.

Deposit. Het Verslag aan de Koning dient overeenkomstig te worden verbeterd en de rechtvaardiging dient beperkt te worden tot de voorgestelde aanpassingen.

b) Aansprakelijkheid

23. Ingevolge het advies nr. 58/2015 van de Commissie duidt het Koninklijk besluit de FOD Justitie aan als verwerkingsverantwoordelijke wat betreft het e-Box netwerk en het e-Deposit systeem (art. 2, 2de lid en art. 6, 2de lid van het Koninklijk besluit)

24. Door te eisen dat de toegang tot de informaticasystemen van Justitie voor bepaalde categorieën actoren verloopt via de systemen van de beroepsorganisaties, vertrouwt de Minister het toegangsbeheer toe aan de beroepsorganisaties.

25. De Autoriteit meent bijgevolg dat de beroepsorganisaties in deze context en voor dit precieze doeleinde optreden als verwerker van de verwerkingsverantwoordelijke. Artikel 28 van de AVG dient dus in onderhavig geval te worden toegepast en een contract dient te worden opgesteld om de verplichtingen van de verwerker te definiëren. De Autoriteit herinnert er onder meer aan dat de AVG bepaalt dat de verwerker de persoonsgegevens slechts verwerkt volgens de schriftelijke instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Bij gebrek aan een dergelijk contract zou de geplande verwerking strijdig zijn met de regels van de AVG. De Autoriteit gebiedt dus de FOD Justitie om onverwijld de protocolakkoorden te herzien die hem reeds zouden binden aan bepaalde beroepsorganisaties om na te gaan of de vereisten van artikel 28 worden nageleefd, en dit in overleg met de Functionarissen voor Gegevensbescherming van de FOD Justitie en de beroepsorganisaties.

c) Beperking van de bewaring van de persoonsgegevens

26. Gesteld dat de rechtmatigheid van het doeleinde wordt vastgesteld, dient het ontwerp van koninklijk besluit de toevlucht tot de systemen van de beroepsorganisaties in ieder geval te beperken tot de toegangscontrole van e-Box en e-Deposit. Vanuit dit oogpunt moeten de beroepsorganisaties enkel de persoonsgegevens verwerken die noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van dit doeleinde. Bovendien, conform artikel 5.1.e) van de AVG moeten de persoonsgegevens, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

27. De Autoriteit onderstreept dat, binnen deze duidelijk afgebakende grenzen, het ontwerp van koninklijk besluit en het ontwerp van ministerieel besluit aan de beroepsorganisaties in geen geval de taak mogen toevertrouwen om naast de griffies parallelle systemen te ontwikkelen. Er is hier geen sprake van om aan de beroepsorganisaties enige vorm van wettelijke basis te verstrekken voor het

oprichten van een centrale databank met de door hun leden aan de informaticasystemen van Justitie meegedeelde gerechtelijke gegevens.

28. Er bestaat reeds een elektronische authentieke bron voor de documenten die worden neergelegd in e-Box en e-Deposit. In antwoord op het advies nr. 58/2015 van de Commissie voorziet het ontwerp van koninklijk besluit immers in een bewaring van deze gegevens gedurende 30 jaar (art. 3, 2de lid en art. 7, 2de lid van het Koninklijk besluit). Volgens de handleiding e-Deposit worden « deze documenten automatisch opgenomen in de databank JustX. JustX is de centrale databank waar alle gegevens over rechtszaken elektronisch worden verzameld en gekoppeld »⁵.

29. Bijgevolg is de bewaring door de beroepsorganisaties van de gegevens die worden doorgegeven en neergelegd in e-Box en e-Deposit niet legitiem, noch proportioneel in het licht van het doeleinde om een beveiligde toegang tot de e-Box en e-Deposit systemen te verzekeren. Als een actor toegang wenst tot gegevens die voorheen werden doorgegeven volstaat het deze te raadplegen in e-Box en e-Deposit, na zich behoorlijk te hebben geïdentificeerd, indien nodig via zijn beroepsorganisatie.

d) Beveiligingsmaatregelen

30. Sommige actoren verplichten om zich in te loggen bij de e-Box en e-Deposit systemen via de informaticasystemen van hun beroepsorganisatie, kan slechts worden overwogen op voorwaarde dat dit de veiligheid verbetert van de mededelingen tussen actoren van de gerechtelijke wereld, meer in het bijzonder voor de certificering van de hoedanigheid van lid van de beroepsorganisatie. De Autoriteit onderstreept in dit verband dat het gebruik van de systemen van de beroepsorganisaties geen bijkomende risico's mag genereren voor de persoonsgegevens.

31. Volgens de afgevaardigde van de Minister van Justitie, geciteerd in het advies nr. 64.124/2/V van de Raad van State:

« Waar de informaticasystemen beheerd door de beroepsorganisaties contact maken met de systemen vermeld in art. 1 van het KB, blijven dezelfde regels en voorwaarden gelden voor de verwerkte gegevens. In casu zijn de conclusies, memories en stukken, alsmede de begeleidende brieven bij de conclusies, memories en stukken die via DPA-Deposit worden verwerkt en doorgestuurd naar e-Deposit, onderworpen aan de nadere regels van hoofdstuk 2 zoals ze indertijd zijn voorgelegd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. (p. 4).

⁵ "E-Deposit Handleiding Advocaten", FOD Justitie 2018, https://www.rechtbanken-tribunaux.be/sites/default/files/public/content/handleiding_e-deposit_advocaten_nl.pdf

32. Deze stelling dient evenwel te worden genuanceerd. Aangezien de informaticasystemen van de beroepsorganisaties los staan van de informaticasystemen van Justitie, zijn zij momenteel niet onderworpen aan de vereisten van het koninklijk besluit. In het onderaannemingscontract zullen dus duidelijk de te nemen veiligheidsmaatregelen moeten worden bepaald om te voldoen aan de vereisten van het koninklijk besluit en de AVG.

33. Gelet op het volume en de bijzondere aard van de gegevens die zullen worden meegedeeld, met name gerechtelijke gegevens, is het primordiaal dat bijzonder veel belang wordt gehecht aan de veiligheidsmaatregelen. De Autoriteit vestigt onder meer de aandacht van de aanvrager op het feit dat het niet aanbevolen is om aan eenzelfde entiteit de verantwoordelijkheid te geven over zowel het gebruikers- en toegangsbeheer, de coderingssleutels, de logins en de opslag van de gegevens.

2. Wijziging met betrekking tot het soort documenten die kunnen worden verwerkt door e-Deposit

34. Het ontwerp van koninklijk besluit voegt in artikel 6 van het Koninklijk besluit een nieuwe categorie documenten toe aan de lijst van documenten die kunnen worden verwerkt via het e-Deposit systeem: de begeleidende brieven bij conclusies, memories en stukken.

35. De Autoriteit oordeelt dat deze toevoeging geen nieuwe vragen oproept met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. De conclusies, memories en stukken werden reeds beoogd door artikel 6 waaraan, vanuit praktisch en formeel oogpunt, enkel de begeleidende brieven worden toegevoegd. De Autoriteit onderstreept evenwel dat de documenten die worden uitgewisseld in het raam van gerechtelijke procedures bijzonder gevoelige persoonsgegevens kunnen bevatten.

36. De Autoriteit wijst er overigens op dat het voor de coherentie opportuun zou zijn om eveneens artikel 1, 2° van het Koninklijk besluit te wijzigen en eveneens de begeleidende brieven toe te voegen aan de lijst met documenten die neergelegd worden via het e-Deposit systeem.

3. Wijziging betreffende het mogelijke gebruik van e-Box ingeval van disfunctie van e-Deposit

37. Artikel 6 van het ontwerp van Koninklijk besluit wijzigt artikel 9 van het Koninklijk besluit om er een nieuwe paragraaf aan toe te voegen, luidende als volgt:

« in geval van het ontbreken of het disfunctioneren van het e-Deposit systeem, kan het e-Box systeem worden gebruikt voor de communicatie bedoeld in artikel 6 ».

38. De Autoriteit acht het opportuun dat een beveiligd alternatief wordt aangeboden ingeval van disfunctie, zeker wanneer het gebruik van een specifiek systeem verplicht wordt gesteld. Zij herinnert er in dit verband aan dat artikel 52, 2de lid van het *Gerechtigd Wetboek* eveneens *van toepassing* is om te verhelpen aan de disfunctie van de informaticasystemen van de beroepsorganisaties die verbonden zijn met de informaticasystemen van Justitie:

"Ingeval een handeling niet ter griffie kon worden verricht binnen de, zelfs op straffe van nietigheid of van verval voorgeschreven termijnen, wegens het disfunctioneren van het informaticasysteem van Justitie bedoeld in artikel 32ter of wegens het disfunctioneren van het informaticasysteem verbonden met het informaticasysteem van Justitie en dat gebruikt wordt voor het stellen van de rechtshandeling, dient deze verricht te worden ten laatste op de eerste werkdag na de laatste dag van de termijn, hetzij op papier, hetzij op elektronische wijze ingeval het informaticasysteem opnieuw gebruikt kan worden".

4. Wijziging van het Ministerieel besluit teneinde de advocaten te verplichten gebruik te maken van het DPA-systeem voor de neerleggingen in het e-Deposit systeem.

39. Het ontwerp van ministerieel besluit voert, voor wat de advocaten betreft, de nieuwe habilitatie uit die door het ontwerp van koninklijk besluit wordt gepland. Het voegt een nieuw artikel 3 toe aan het ministerieel besluit van 20 juni 2016, luidende:

"De neerlegging van de in artikel 6 koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtigd Wetboek bedoelde documenten geschiedt voor advocaten via het door de Orde van Vlaamse balieverenigingen en l'Ordre des barreaux francophones et germanophone beheerde DPA systeem." (art. 1 van het ontwerp van ministerieel besluit).

40. Het DPA systeem (*Digital Platform for Attorneys*) is een platform dat toegankelijk is voor advocaten die ingeschreven zijn bij een Belgische balie. Dit platform wordt gezamenlijk beheerd door de Orde van Vlaamse balies en l'Ordre des barreaux francophones et germanophone.

41. Volgens het Verslag aan de Koning biedt de toegang tot het e-Deposit systeem door het DPA systeem, op het gebied van de veiligheid, het voordeel dat niet alleen de identiteit van de advocaat maar ook zijn hoedanigheid als advocaat gecontroleerd wordt:

« Enkel een advocaat kan met zijn advocatenkaart toegang krijgen tot DPA. Hij moet zich eerst authenticeren met zijn elektronische advocatenkaart die verbonden is met de elektronische

lijsten van advocaten, 'de authentieke bron van advocaten' OVB en OBFG garanderen dat de aangemelde persoon werkelijk een advocaat in functie is en niet weggelaten, geschorst of geschrapt werd, of zelfs een persoon is die zich voordoeft als advocaat ».

42. Evenwel, volgens de informatie beschikbaar op de website van het DPA, beschikt een weggelaten of geschorste advocaat nog over een toegang tot het platform: « Een advocaat met de status "tucht/schorsing", kan nog aanmelden op het DPA. Hij kan vorige verzonden/ontvangen deposits raadplegen. Hij kan zelf geen deposit meer doen »⁶. Het feit dat de toegang voor weggelaten of geschorste advocaten wordt behouden, wat een disproportionele maatregel lijkt, zou moeten worden verantwoord.

43. In de mate dat het doeleinde van het ontwerp van koninklijk besluit er zou in bestaan de toegangen tot de informaticasystemen van Justitie te controleren, zou het ontwerp van ministerieel besluit er zich niet toe moeten beperken het gebruik van DPA te verplichten om toegang te verkrijgen tot e-Deposit op basis van artikel 6 van het koninklijk besluit, maar eveneens om te communiceren met e-Box op basis van artikel 2. Dit is des te noodzakelijker daar in het gebruik van e-Box wordt voorzien in geval van disfunctie van e-Deposit.

44. De Autoriteit laakt dat het ontwerp van ministerieel besluit ertoe strekt "de neerlegging" van "documenten" via DPA te verplichten en niet enkel de toegangscontrole. Een dergelijke bepaling is niet conform de doeleinden die door het ontwerp van koninklijk besluit zouden moeten worden beoogd. Immers, eens de advocaat zich behoorlijk heeft geïdentificeerd en geauthenticeerd via DPA, zou een rechtstreekse neerlegging in e-Deposit moeten mogelijk zijn. Men zou eventueel kunnen overwegen dat de neerlegging gebeurt via DPA indien deze laatste fungeert als een communicatie-interface tussen advocaten en e-Box en e-Deposit en geen enkel spoor bewaart van de documenten die worden doorgezonden aan de informaticasystemen van Justitie. Anderzijds zou het, ten opzichte van de door het ontwerp van koninklijk besluit beoogde doeleinden, disproportioneel zijn om DPA toe te laten om de documenten die via hun systemen verlopen op gecentraliseerde wijze te bewaren. De Orden van de balies van advocaten beschikken over geen enkele legitimiteit om dergelijke massale verwerkingen van gerechtelijke gegevens uit te voeren.

45. Welnu, blijkbaar fungeert het DPA systeem niet alleen als communicatie-interface met e-Box en e-Deposit. Inderdaad, alle in het DPA systeem neergelegde gegevens worden bewaard. Volgens het Verslag aan de Koning worden "Alle neergelegde documenten gedurende een periode van minimaal 2 jaar bewaard in de DPA-box, dit is de gangbare duurtijd van een procedure. Deze periode

⁶ DPA FAQ, Tabblad Algemeen, <https://www.dp-a.be/nl/faq/>

van 2 jaar kan eventueel verlengd worden. De advocaat kan deze documenten in de DPA-box steeds raadplegen".

46. De Autoriteit drukt nogmaals haar bezorgdheid uit over het feit dat naast de griffies een parallelle gegevensbank wordt opgericht en gecentraliseerd door de advocaten. Zoals hiervoor reeds gezegd overschrijdt zulks de noodzakelijke maatregelen voor het verwezenlijken van de door het ontwerp van koninklijk besluit beoogde doeleinden.

47. Bovendien maakt de autoriteit zich inzake de toegangen zorgen over het feit dat de DPA handleiding vermeldt: « Hier kan u ook de transacties van confraters van hetzelfde kantoor zien »⁷. Het is niet aanvaardbaar dat in onderhavig geval het systeem default een toegang verleent aan alle advocaten van eenzelfde kantoor. Een dergelijke maatregel is eveneens overmatig.

48. Bijgevolg suggereert de Autoriteit dat de door het Ministerieel besluit opgelegde verplichting als volgt zou worden geherformuleerd:

« Voor de advocaten geschiedt de toegang tot de e-Box en e-Deposit systemen bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek, via het door de Orde van Vlaamse balieverenigingen en l'Ordre des barreaux francophones et germanophone beheerde DPA systeem, teneinde hen te identificeren, te authenticeren en hun kenmerken of hoedanigheden, mandaten en toegangsmachtigingen te controleren en te beheren.

De neerlegging bedoeld in artikel 6 van hetzelfde koninklijk besluit kan eveneens plaatsvinden via DPA, op voorwaarde dat dit geen aanleiding geeft tot de bewaring en raadpleging van de documenten in het DPA systeem ».

5. Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling

49. De Autoriteit meent ten slotte dat een beroep doen op een verwerker in het raam van de geplande verwerking, van aard is om waarschijnlijk een hoog risico te vormen voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.

50. De in het raam van de verwerking doorgezonden documenten zijn immers gerechtelijke documenten die in een groot aantal gevallen gegevens zullen bevatten die behoren tot de bijzondere categorieën van gegevens bedoeld in artikel 9 van de AVG en/of gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten zoals bedoeld in artikel 10 van dezelfde verordening. De verwerking

⁷⁷ DPA-Deposit met de advocatenkaart, handleiding 2018, blz. 4, https://www.dp-a.be/nl/wp-content/uploads/sites/6/2018/06/Manual_deposit_NL.pdf

zal massief zijn en algemeen vermits wordt overwogen om de toevlucht tot de systemen van de beroepsorganisaties voor de elektronische neerlegging van documenten in e-Box en e-Deposit verplicht te stellen. In het geval dat, zoals aanbevolen door de Autoriteit, de tussenkomst van de beroepsorganisaties zou worden beperkt tot het authenticeren van de hoedanigheid van hun leden, neemt dit niet weg dat zij toegang zouden krijgen tot een enorme hoeveelheid metagegevens betreffende gerechtelijke gegevens.

51. In deze omstandigheden gebiedt de Autoriteit de verwerkingsverantwoordelijke (de FOD Justitie) voor de geplande verwerking een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren conform artikel 35 van de AVG, in samenwerking met de Functionarissen voor Gegevensbescherming van de FOD Justitie en de beroepsorganisaties.

OM DEZE REDENEN,

de Gegevensbeschermingsautoriteit,

verleent een ongunstig advies, tenzij rekening wordt gehouden met de volgende opmerkingen: :

- In het ontwerp van koninklijk besluit dient de bevoegdheid van de Minister beperkt te worden tot het opleggen aan de actoren bedoeld in *32ter*, 1ste lid van *het Gerechtelijk Wetboek*, gebruik te maken van de informaticasystemen van hun beroepsorganisaties om toegang te krijgen tot de e-Box en e-Deposit systemen om hen te identificeren, te authenticeren en te controleren en hun kenmerken of hoedanigheden, mandaten of toegangsmachtigingen te beheren, teneinde de doelstellingen te verwezenlijken bedoeld in de artikelen 3, 3de lid, en 7, 3de lid van het koninklijk besluit (punten 19 en 20);
- In het licht van dit welbepaalde doeleinde dienen de beroepsorganisaties te worden beschouwd als verwerkers van de verwerkingsverantwoordelijke (de FOD Justitie) en dient overeenkomstig artikel 28 van de AVG een onderaannemingscontract te worden afgesloten (punten 24 en 25);
- De beroepsorganisaties die optreden als verwerkers zullen slechts de gegevens mogen verwerken die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit welbepaalde doeleinde, en zullen de door hun toedoen aan de informaticasystemen van Justitie meegedeelde gegevens slechts mogen bewaren mits dit noodzakelijk is voor de verwezenlijking van dit doeleinde. Zij mogen in geen enkel geval de documenten bewaren die door hun toedoen werden doorgezonden aan de informaticasystemen van Justitie (punten 26 en 29);

- De hoedanigheid van lid van een beroepsorganisatie moet op dusdanige wijze worden gecontroleerd dat een geschorst of weggelaten lid geen toegang meer krijgt tot het systeem, tenzij een dergelijke toegang behoorlijk wordt verantwoord (punt 42) ;
- In het ontwerp van ministerieel besluit dient te verplichting te worden beperkt tot het opleggen aan advocaten om gebruik te maken van het DPA systeem om toegang te krijgen tot de e-Box en e-Deposit systemen om hen te identificeren, te authenticeren en hun kenmerken of hoedanigheden, mandaten of toegangsmachtigingen te controleren en te beheren (punten 43, 44 en 48);
- In het ontwerp van ministerieel besluit kan worden bepaald dat de neerlegging bedoeld in artikel 6 van hetzelfde koninklijk besluit eveneens kan plaatsvinden via DPA, optredend als communicatie-interface, op voorwaarde dat dit geen aanleiding geeft tot de bewaring, noch de raadpleging van de documenten in het DPA systeem (punten 47 en 48);
- De FOD Justitie, in de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, dient conform artikel 35 van de AVG een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren voor de geplande verwerkingsactiviteiten (punten 49 tot 51).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere